

FYN 2030

Sammen om en bæredygtig fremtid

November 2020

Sammen om en bæredygtig fremtid

Klimaforandringerne kan i dag mærkes verden over. Det har skabt en fælles erkendelse af, at klimaforandringerne er en af de største, mest komplekse og sammenhængende udfordringer, verdenssamfundet står overfor. Det er ikke længere et spørgsmål om for eller imod, men en udfordring, der kalder på politisk lederskab og handling, mens tid er.

Der er med Parisaftalen og FN's verdensmål for bæredygtig udvikling sat retning for en global kursændring - men det er op til os alle at forfølge målene med konkrete handlinger.

Med de danske 2030-målsætninger om at sænke CO₂-udledningerne med 70 procent i forhold til 1990, reducere vores affaldsmængder og øge genanvendelsen til 60 procent, er der sat en klar ramme for den

danske indsats frem mod klimaneutralitet i 2050.

Hvis de internationale pejlemærker skal have effekt og den nationale indsats succes, kræver det en gennemgribende omstilling af vores samfund og store forandringer i måden, vi håndterer energi og ressourcer på. Det kræver samarbejde og fælles handlinger – ikke mindst lokalt.

For mens EU og Folketinget sætter rammerne gennem love og afgifter, er det i kommunerne, i de offentlige forsyninger, i virksomhederne, på uddannelsesinstitutionerne og blandt borgerne, de konkrete handlinger sker. Klimaforandringerne er en global udfordring, der kræver lokale handlinger.

På Fyn ønsker vi at gå foran med en fælles stærk vision og ambitiøse målsætninger, der viser vejen mod et klimaneutralt Fyn uden affald. Vi står sammen om at udvikle fremtidens bæredygtige løsninger – på tværs af kommuner, mellem sektorer og i samarbejdet mellem det private og offentlige. Vi ser det som forudsætningen for at sikre det gode liv for de kommende generationer og skabe et Fyn, som fortsat vil være et attraktivt sted at bo og drive virksomhed.

Vi kalder det Fyn 2030

– sammen om en bæredygtig fremtid.

November 2020

De fynske borgmestre

Søren Steen Andersen
Assens

Kasper Ejning Olesen
Kerteminde

Johannes Lundsfryd
Middelfart

Kenneth Muhs
Nyborg

Bo Hansen
Svendborg

Hans Stavnsager
Faaborg-Midtfyn

Tonni Hansen
Langeland

Morten Andersen
Bogense

Peter Rahbek Juel
Odense

Ole Wej Petersen
Ærø

FYN går foran

På Fyn står vi sammen om at skabe en bæredygtig fremtid, og vi går derfor foran med en ambitiøs målsætning om at reducere CO₂-udledningen med 80 procent i 2030 i forhold til 1990.

Vores klimaudfordringer er tæt forbundne med resourceforbruget. Derfor har vi også en målsætning om at genanvende 80 procent af plastaffaldet og 70 procent af det øvrige husholdningsaffald i 2030.

Visionen er et klimaneutralt Fyn uden affald i 2040.

Skal visionen blive til virkelighed, og skal vi nå målene for 2030, kræver det samarbejde og opbakning fra alle.

Fyn er et fællesskab af ti kommuner med næsten 500.000 borgere, tusindvis af virksomheder, forsynings-, uddannelses- og forskningsinstitutioner og interesseorganisationer, som alle er en aktiv del af de handlinger, der skal bringe os i mål.

Fyn 2030 er med sine målsætninger rammen for de fælles løsninger, der giver ekstra værdi og samler Fyn om den fælles vision. Den sikrer, at vi udnytter synergier mellem sektorer, på tværs af kommuner, virksomheder, uddannelses- og forskningsverdenen - og ikke mindst civilsamfundet. At vi deler viden og erfaringer og herigennem finder de bedste løsninger.

Gennem Fyn 2030 står vi sammen om visionen, fælles mål og handlinger for en bæredygtig fremtid – det er nemlig først, når ambitionerne bliver fælles, at vi lykkes med at nå i mål.

80%

CO₂
reduktion

80%

genanvendelse
af plastikaffald

70%

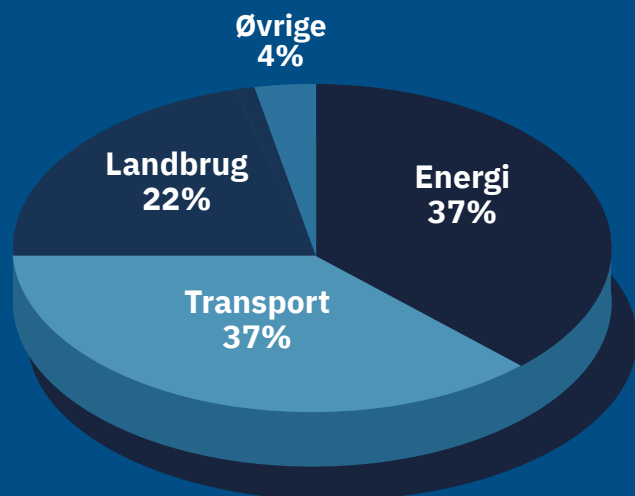
genanvendelse
af husholdnings
affald

Herfra kommer CO₂-udledningerne

CO₂-udledningerne på Fyn kommer helt overvejende fra tre hovedsektorer: Energi, transport og landbrug. De står tilsammen for 96% af de samlede udledninger.

CO₂-regnskabet dækker udledningerne fra kilder på Fyn samt de udledninger, som kommer fra import af energi (elektricitet), og dækker alle klimagasser omregnet til de tilsvarende CO₂-ækvivalenter

Fordelingen mellem sektorerne på Fyn svarer i store træk til fordelingen i hele landet. Det betyder, at udfordringen og kompleksiteten i klimaindsatsen på Fyn er den samme som for hele landet – og løsningerne skal findes i samspil med den nationale indsats og de rammer, Folketinget sætter for klimaindsatsen i Danmark.

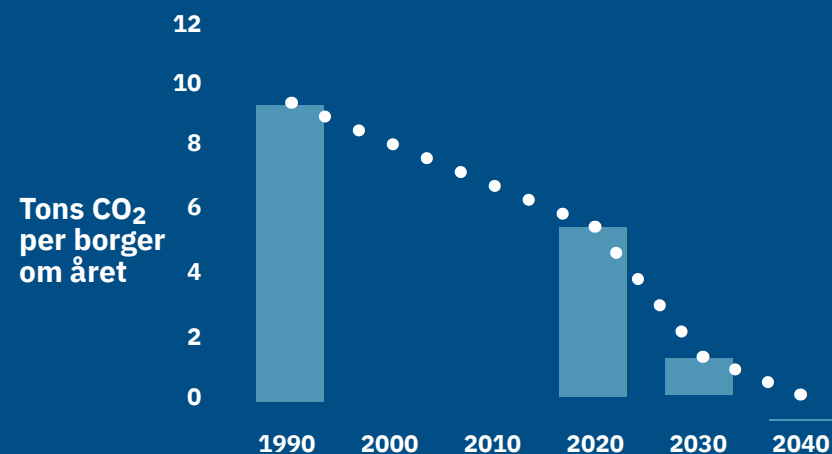
Udledningen af klimagasser fra Fyn fordelt på sektorer i 2018, som er det seneste år med data. (Kilde: Klimaregnskab for Fyn - Benchmarking af de fynske kommuner, Viegand & Maagøe, 18.08.2020 for Erhvervshus Fyn).

Klimamålsætningen for Fyn i 2030 og 2040

I 1990 udledte hver fynbo 10,2 tons CO₂ om året. I 2018 – som er det seneste år med opgørelser – var udledningerne reduceret med 34 procent. Det skyldes primært reducerede udledninger i energisektoren, herunder udbygningen af vindenergi, som i dag producerer cirka halvdelen af Danmarks årlige elforbrug.

For at nå målsætningen om 80 procent reduktion i 2030 skal Fyn reducere udledningerne med yderligere 46 procentpoint. Fra 2030 til 2040 skal de sidste 20 procentpoint reduceres, eller også skal der etableres kompenserende tiltag såsom CO₂-fangst og -lagring.

Fyn står ikke alene med opgaven men får også gavn af de nationale indsats, som Folketinget løbende beslutter inden for energi-, transport-, og landbrugssektorerne.

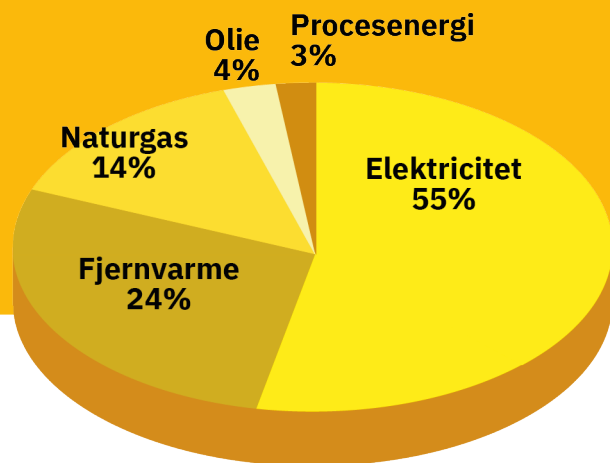
Udviklingen i klimagasudledninger fra Fyn beregnet som udledningen per borger om året i 1990 – 2018, og målsætningerne om 80% reduktion i 2030 i forhold til 1990 og klimaneutralitet i 2040.

EN KLIMANEUTRAL ENERGISEKTOR

Energisektorens udledninger af klimagasser udgør cirka en tredjedel af Fyns samlede udledninger og omfatter udledningerne fra produktionen af den elektricitet, varme og procesenergi som anvendes på Fyn.

Elforbruget omfatter både elproduktionen på Fyn og importen af el fra det øvrige Danmark. Fjernvarmens bidrag kommer fra de fynske fjernvarmeselskabers brændselsforbrug, mens naturgas og olie kommer fra opvarmningen af boliger og virksomheder med olie- og naturgasfyr. Procesenergi er den energi, industrien anvender til produktionsprocesser.

Energisektorens udledninger fordelt på anvendelsesområder.

Data er for 2017 (Kilde: Viegand og Maagøe, august 2020: CO₂-opgørelser for Fyn).

Målsætningen er en fossilfri energisektor på Fyn i 2030. Ærø og Langeland producerer allerede i dag mere grøn strøm, end de selv bruger. Det kommer det øvrige Fyn til gode, men for at nå en fossilfri energisektor skal vi omstille vores varmforsyning til fossilfrie kilder og udvide elproduktionen fra vind og sol.

Elforbruget udgør over halvdelen af energisektorens udledning på Fyn. CO₂-udledningen fra den importerede el vil falde i de kommende år pga. udbygningen af den vedvarende energi i Danmark, mens vi selv må tage hånd om den el, der produceres lokalt.

Udbygningen med vindmøller og solceller skal ske med størst muligt hensyn til naboer, natur, miljø og landskabelige værdier. Det varetages bedst i den

enkelte kommune, som herigennem bidrager til målsætningen om en fossilfri energisektor på Fyn.

Fjernvarmen står for en fjerdedel af energisektorens CO₂-udledninger på Fyn. De fynske fjernvarmeforsyninger er i fuld gang med den grønne omstilling, og målet er, at de alle anvender 100% CO₂-neutrale energikilder i 2030 – blandt andet i form af store varmepumper, som kan hente lavenergivarmer fra forskellige kilder som overskudsvarme, havvand m.v.

Uden for fjernvarmeforsyningen er 50.000 husholdninger på Fyn fortsat opvarmet med olie- eller naturgas. Også disse skal omstilles til CO₂-neutrale kilder – enten udbygning af fjernvarmen eller individuelle varmepumper – inden 2030.

Handlinger:

1

Opdatering af varmeplaner i kommunerne for konvertering af olie- og naturgasfyrede områder til fossilfri fjernvarme. Det kan være landsbysamfund tæt på eksisterende fjernvarmeområder eller naturgasfyrede bydele i købstæder m.v.

2

Udvikling af samlet tilbud som gør det enkelt og overskueligt for husstande i det åbne land at udskifte olie- og naturgasfyret med en varmepumpe. Der etableres en tværkommunal taskforce i samarbejde med de øvrige aktører på varmeområdet (installatører, energirådgivere, varmepumpeproducenter, energiselskaber).

3

En fælles kampagne på tværs af Fyn synliggør mulighederne og skaber øget interesse og opbakning til den grønne varmeforsyning.

4

Udvidelse af fjernvarmeområderne i dialog med de lokale fjernvarmeselskaber og i overensstemmelse med varmeplanerne.

5

I dialog med de lokale fjernvarmeselskaber udvikler kommunerne en plan for konvertering af den eksisterende fjernvarme til fossilfri varmeforsyning. Dækning af spidsbelastninger med fossile brændsler, herunder naturgas, kan være en fornuftig løsning, indtil biogas både volumenmæssigt og prismæssigt kan erstatte fossile kilder.

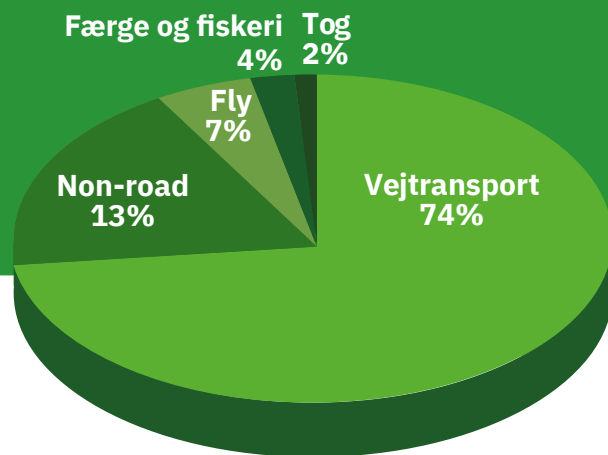

DANMARKS GRØNNESTE MOBILITET

Transportsektoren står for godt en tredjedel af CO₂-udledningerne på Fyn og består af vejtrafikken, fly, færger, fiskeri og non-road kørsel. Vejtrafikken beregnes som både lokal og gennemkørende trafik.

Vejtrafikken alene står for tre fjerdedele af transportens udledninger og består af personbiler, vare- og lastbiler. Non-road omfatter entreprenør- og landbrugsmaskiner m.v. Flytrafikken beregnes her som fynboernes andel af danskernes samlede flyrejser.

Fordelingen af transportens udledninger fordelt på transportformer. Data er for 2017 (Kilde: Viegand og Maagøe, august 2020: CO₂-opgørelser for Fyn).

Fyn er en sammenhængende byregion med stor rejseaktivitet på tværs af øen både på jobbet og i fritiden. Visionen er, at vi udnytter synergier og fælles løsninger, som giver den nødvendige mobilitet til alle på et bæredygtigt grundlag.

Det handler om at skifte benzin- og dieslbilerne ud med elbiler, om gode forhold for cyklister, gode kollektive transportmuligheder og om at gøre det nemt at skifte mellem transportformer på rejsen. Tilsammen skal det give fynboerne Danmarks grønneste mobilitet.

Flere el-biler

Vejtrafikken udgør tre fjerdedele af trafikken udledninger, og personbiler alene står for cirka halvdelen af transportens bidrag.

At udfase benzin- og dieslbiler og erstatte dem med elbiler er derfor afgørende for at nå de fynske klimamål.

Det er den enkelte bilejer, som beslutter at købe en elbil. Men vi vil gøre købet mere attraktivt ved at sikre gode muligheder for opladning overalt på Fyn – i hjemmet, på jobbet og i det offentlige rum. Og vi vil gå foran og anvende elbiler i kommunernes drift overalt, hvor det er muligt, og klimavenlige brændstoffer i den øvrige transport såsom renovation og vedligehold. Omstillingen vil ske i takt med udskiftning af bilflåden.

Handlinger:

1

Kommunerne stiller krav om klimaneutrale eller lavemissions-køretøjer hvor dette er teknisk muligt i den kommunale service. Indfasningen sker i takt med, at bilflåden skal udskiftes. Der etableres en tværkommunal taskforce hvor erfaringer og viden opsamles.

2

Kommunerne udvikler en koordineret infrastruktur for lade-standere, som er optimeret i forhold til trafikken og elnettets kapacitet. Det sker i samarbejde med de regionale energiselskaber og de kommercielle udbydere af ladeinfrastruktur. Samtidig vil vi arbejde for en fair pris for opladning uanset kundeforhold til den konkrete udbyder. Det sikrer optimal udnyttelse af kapaciteten og fremmer elbilens mulighed.

Flere cyklister

På Fyn cykler vi – fordi det er enkelt, sundt og klimavenligt. Cyklen er på mange måder trafikens Columbusæg, som samtidig løser trængselsproblemer i byen. Og med den stigende udbredelse af elcykler øges cyklistens rækkevidde i det daglige. Derfor skal vi fortsat forbedre forholdene for cyklister gennem udbygningen af cykelstier både i byen og langs landevejene, favorisering i trafikreguleringen og nem adgang til at parkere cyklen eller tage den med i bus og tog.

En stærk og grøn kollektiv trafik

Den kollektive transport spiller en afgørende rolle i klimaindsatsen - for hver gang vi tager bussen eller toget, sparer vi CO₂-udledninger. Derfor skal endnu flere benytte den offentlige transport. Rejsen med bus skal gøres stadig mere attraktiv med højt serviceniveau – som fx den gratis WIFI hos FynBus, og den kommende letbane i Odense skal integreres med ”det fynske S-togs net” bestående af Svendborg-banen og regionaltog.

Det skal være nemt at skifte mellem transportformerne, hvad enten det er mellem bilen og toget, cyklen og bussen eller eget transportmiddel og samkørsel. Samtidig skal rejsen med kollektiv transport være endnu mere klimavenlig, idet både busser og tog overgår til klimaneutrale drivmidler.

Fyn er kendetegnet ved mange beboede småøer, som forbindes med færger. På Ærø har man udviklet og indsat verdens længste eldrevne færgerute mellem Ærø og Als. Samtidig producerer Ærø mere vedvarende elektricitet end kommunens samlede elforbrug. Det betyder, at færgedriften til Als er klimaneutral. Tilsvarende færger kan indsættes til mange af de fynske øer og i det øvrige Danmark.

Handlinger:

1

I samarbejde med det regionale busselskab FynBus stilles der krav til klimaemissioner ved næste udbud af køreplanen med det mål, at fynske busser bliver klimaneutrale i driften. Samtidig tillægges også partikelforurening en negativ vægtning i udbuddet.

2

De fynske kommuner vil arbejde for, at elektrificering af Svendborgbanen kommer på den nationale politiske dagsorden.

3

I samarbejde med partnerne bag den eldrevne færgerute Ærø – Als og den kommende nationale maritime klynge udvikles kommercielt attraktive færger til indsætning i Det Syd-fynske Øhav. Samtidig vil de fynske kommuner arbejde for at nationale rammer og indsatser understøtter eldrevne færger i Danmark.

4

Det fynske S-togsnet udvikles i takt med at jernbanen udbygges med to spor og hyppigere regionaltog på Fyn.

Udbygningen omfatter tilkørsels- og parkeringsforhold for biler og cykler ved stationerne, koordination med lokale og regionale busruter m.v.

5

I dialog med de regionale trafik-selskaber videreudvikles mulighederne for at medtage cykler i busser og regionaltog.

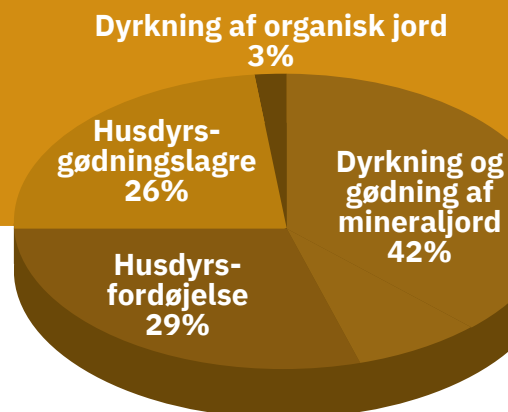

LANDBRUGET OG DET ÅBNE LAND

Landbruget bidrager med cirka en fjerdedel af klimagasudledningerne på Fyn. Det består af udledninger af metan og lattergas fra dyrenes fordøjelse og dyrenes gødning i stalde og på marker, og udledningen af CO₂ fra dyrkning og gødskning af landbrugsarealer.

Metan (CH₄) har en 10 gange stærkere klimaeffekt end CO₂, og lattergas (N₂O) har en 310 gange stærkere effekt. I klimaregnskaber omregnes udledningerne af metan og lattergas til den tilsvarende mængde CO₂ – kaldet CO₂-ækvivalenter.

Landbrugets udledninger af klimagasser fordelt på kilder.

Mineraljord er marker med under 6% organisk indhold. Organisk jord er lavbundslande med over 6% organisk indhold i form af tørv m.v.

Landbruget står for knap en fjerdedel af klimagasudledningerne på Fyn, og en reduktion af udledningerne er nødvendig for at nå den nationale målsætning såvel som den fælles fynske vision. Indsatsen skal tilrettelægges i tæt dialog med landbruget om de mest holdbare løsninger – både klimamæssigt og økonomisk. Ambitionen er, at fynsk landbrug er i front, når det gælder klimaet. Vi tror på, at det skaber det stærkeste erhverv, i takt med at både forbrugere og detailhandel efterspørger klimavenlige fødevarer.

Samtidig rummer klimainsatsen i det åbne land store muligheder for at skabe værdi på en række andre områder ud over klimaet. Udtagning af lavbundslande øger biodiversiteten og beskytter en truet naturtype, skoven har en stor rekreativ værdi særligt tæt på byerne, og både skovrejsning og solcelleparker kan være med til at beskytte vigtige grundvandsressourcer.

Sidst, men ikke mindst, rummer landbruget et stort potentiale for at bidrage til energiproduktionen ved at producere biogas på en blanding af gylle, halm og organisk affald og efterfølgende bringe næringsstofferne tilbage til jorden.

Mere biogas

Biogas produceret ud fra gylle, halm og madaffald m.v. er en vigtig fossilfri energikilde, fordi det kan lagres og anvendes i blandt andet transporten. På Fyn har vi allerede flere store biogasanlæg, som bidrager med CO₂-besparelser, men der er halm- og gylleressourcer til endnu mere. Udbygningen af biogasproduktionen – men også anvendelsen af biogas til relevante formål – er en bæredygtig udnyttelse af vores fynske ressourcer.

Mere skov

Skoven trækker CO₂ ud af atmosfæren, når den ved fotosyntese opbygger vedmasse og ikke-nedbrudt løv m.v. i skovbunden. Derfor er skoven en af de mest effektive "CO₂-fælder" som bidrager til at trække CO₂ ud af atmosfæren. Hvis ny skov etableres på dyrkede arealer, vil det samtidig reducere CO₂-udledningen fra landbruget.

Derfor er skovrejsning et stærkt middel til at reducere klimaudledningerne på Fyn. Alene i 2020 er der planer for til sammen over 1000 hektar ny skov i Svendborg, Assens og Odense kommuner. Det vil reducere klimabelastningen med mere end 5.600 tons CO₂ hvert år.

Lavbundsjorde ud af drift

Dyrkede lavbundsjorde bidrager forholdsmæssigt med store udledninger af klimagasser sammenlignet med andre marker. Det skyldes, at de rummer store mængder organiske rester, som ikke er fuldt forrådnede på grund af det høje vandindhold, som gør jorden iltfattig. Når marken drænes til dyrkning, iltes jorden, og de organiske rester forrådnede og omdannes til CO₂, som frigives.

Omlægning af driften, så lavbundsjorde ikke drænes og dyrkes, rummer derfor et stort potentiale for CO₂-reduktioner. De samme arealer vil ofte samtidig tilbageholde næringsstoffer, og der er derfor synergi til indsatser for bedre vandmiljø samt til øget biodiversitet og landskabelige og rekreative værdier.

Handlinger:

1

I samarbejde med landbrugets organisationer og Nature Energy etableres et fynsk biogasinitiativ med det formål at fremme produktion og brug af biogas på Fyn.

2

I samarbejde med vandselskaber, statsskovvæsenet m.fl. vil kommunerne arbejde for at rejse ny skov på Fyn. Indsatsen kombineres i videst muligt omfang med andre hensyn, herunder grundvandsbeskyttelse, biodiversitet og rekreative formål.

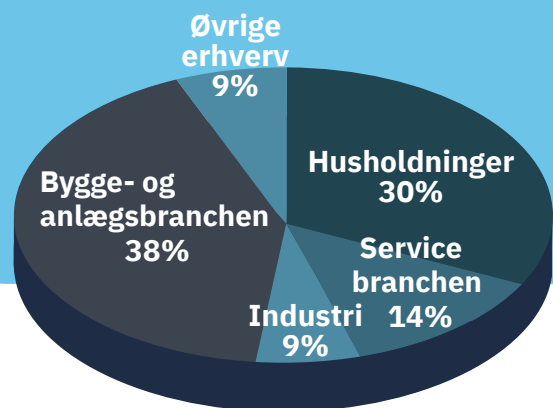
3

Kommunerne vil i samarbejde med landbrugets organisationer arbejde for en omfordeling, så lavbundsjord kan tages ud af drift, samtidig med at den enkelte bedrift fortsat har de nødvendige markarealer. Indsatsen gennemføres i samarbejde med landbrugets parter og koordineres gennem de fire vandoplands-styregrupper på Fyn og en tværgående erfaringsopsamling.

FYN UDEN AFFALD

I 2017 producerede vi i Danmark 11,7 millioner tons affald. Fordelingen på kilder viser, at de største mængder kommer fra bygge- og anlægssektoren og fra husholdningerne. Affald fra servicebranchen (restauranter, hoteller, cafeer mv.) ligner husholdningsaffald, og tilsammen udgør de 44% af det samlede affald. Heraf estimeres det, at ca. 40% i dag genanvendes.

Affaldet i Danmark fordelt på primære kilder i 2017
(Kilde: Miljøstyrelsen 2019: Affaldsstatistik 2017).

Vores ressourceforbrug udgør en selvstændig udfordring, fordi vi hver dag mister værdier med affald, som ikke udnyttes, og fordi et stigende forbrug og en voksende befolkning overalt på kloden medfører en øget ressourcemangel. Samtidig øger vi klimapåvirkningen både på Fyn og globalt, når nye varer skal produceres fra nye råvarer fremfor recirkulerede materialer - for eksempel når vi brænder plastaffald af og bruger ny plast i produktionen.

På Fyn og i det øvrige Danmark genbruger vi i dag under halvdelen af husholdningsaffaldet og det tilsvarende affald fra servicebranchen. I EU har vi indgået en fælles aftale om at øge genanvendelsen til 60 procent i 2030 og 65 procent i 2035. På Fyn vil vi gå

foran og genanvende 80 procent af plastaffaldet fra husholdningerne og 70 procent af det øvrige husholdningsaffald i 2030.

Det skal ske gennem fælles fynske løsninger, som udnytter synergi og stordriftsfordele i sortering, behandling og afsætning af ressourcerne, og som skaber mest mulig genanvendelse for pengene. De fynske kommuner og renovationsselskaber har iværksat en forundersøgelse, som afsluttes ultimo 2020 med anbefalinger til den videre fælles indsats på Fyn.

Handlinger:

1

Afslutning af den igangværende forundersøgelse af potentialerne ved central eftersortering af restaffaldet som alternativ til udvidet kildesortering på Fyn. Projektet analyserer de miljømæssige, økonomiske og organisatoriske forhold omkring en kombination af kildesortering (ved borgerne) og mekanisk eftersortering af restaffaldet.

2

På baggrund af forundersøgelsen iværksættes de bedst egnede fælles løsninger for øget genanvendelse på Fyn med målet om henholdsvis 80 procent genanvendelse af plastaffaldet og 70 procent genanvendelse af det øvrige husholdningsaffald i 2030.

Foto: Kristoffer Juel

VORES FÆLLES AFTRYK UDEN FOR FYN

Mange aktiviteter går på tværs af energi-, transport og landbrugssektoren og har effekt på både klimaet og ressourceforbruget. Andre aktiviteter kan ikke ses i det fynske klima- og ressourceregnskab fordi belastningen ligger uden for Fyn, og klimaregnskabet medtager kun effekten af aktiviteter på Fyn og importen af energiforbrugt på Fyn.

Det gælder for eksempel CO₂-udledninger som følge af vores import af varer fra andre lande eller landsdele.

Med Fyn 2030 ønsker vi at tage medansvar for disse aktiviteter, og vil derfor iværksætte handlinger i relation til bæredygtige indkøb og bæredygtig turisme.

Bæredygtige indkøb

De fynske kommuner køber varer og tjenesteydelser for flere milliarder hvert år til driften af skoler, institutioner, forsyninger og administration, og kommunerne er dermed samlet set de største indkøbere på Fyn. Det rummer muligheden for at fremme mere bæredygtige og klimavenlige produkter og services gennem krav i de offentlige udbud. Mulighederne er mange – fra byggerier til rengøring, fra skolemøbler til kantinemad.

Krav om bæredygtighed i indkøbet er med til at skabe et marked for de virksomheder, som leverer de mest bæredygtige produkter – et marked hvor lokale fynske virksomheder ofte står stærkt, og hvor den offentlige efterspørgsel kan være med til at udvikle virksomhederne og gøre dem endnu mere konkurrencedygtige på de internationale markeder.

Bæredygtig turisme

Fynsk turisme er vores visitkort til omverdenen og vores mulighed for at sætte aftryk og synliggøre Fyn som et attraktivt sted at holde ferie, bo og drive virksomhed. Hertil kommer, at både erhvervs- og ferieturister i stigende grad efterspørger bæredygtige rammer for deres ophold.

Turismen integrerer mange elementer i den samlede oplevelse af Fyn – fra gode oplevelser i naturen til service og forplejning på hoteller, conferencecentre og ferieovernatningssteder. Derfor er en bæredygtig turisme en vigtig del af Fyn 2030.

Handlinger:

1

Kommunerne indarbejder klima- og bæredygtighedskrav i de offentlige indkøb. Indsatsen varetages gennem de etablerede fælleskommunale fora i Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb og Fælles Indkøb Fyn.

2

I samarbejde med turist- erhvervet udvikler vi en bæredygtig fynsk turisme, som integrerer de mange indsatser i relation til energi, transport, landbrug og ressourcer. Det giver gæsterne oplevelsen af et samlet Fyn på vej mod en bæredygtig fremtid.
